

Introducció

Aquests són temps de canvis profunds i imparables, fruit d'una evolució en tots els camps que sovint es presenta incontrolada, almenys pel que respecta als controls establerts des de segles amb les corresponents, i lentes, evolucions.

Si ens basem en la idea de l'«Aldea Global» de McLuhan es pot afirmar amb contundència que en l'aspecte de les comunicacions han trobat el terreny propici en una tecnologia evolutiva sense fre i amb sostres impredecibles. Ara bé, si aquesta idea de la globalització l'extrapolem a altres àmbits, observarem que freqüentment no ha representat una evolució ni un progrés per l'individu ni per la major part dels col·lectius socials.

Aquesta globalització que ha transformat paràmetres seculars fa que assistim inexorablement a una transposició jeràrquica dins de l'estructura social, fet que relega als governs a un rol secundari i a actuar de comparses, plegats davant l'escomesa de les abassagadores imposicions economicistes i financeres.

La piràmide atàvica d'organització social ha mutat i podríem definir la conjuntura actual utilitzant el títol del llibre de Sami Naïr «El imperio -financer- frente a la diversidad del mundo». Els efectes de la nova situació, en tots els àmbits i arreu, sense distinció, amb enfocaments i resultats diversos, avancen amb un calatge profund i incert. El nou ordre comporta -i en som testimonis diàriament- que en les grans àrees subdesenvolupades econòmicament s'agregui una subsistència cada cop més precària, amb les conseqüents migracions a «cap lloc»; assistim també al fet imparable que en les zones conegudes com a societats desenvolupades i de consum, s'hi manifesti progressivament la instal·lació de grans bosses de pobresa, sense cap mena d'esperança; i, a nivell general, la majoria de la població percep i pateix la regressió del benestar i de confiança en el futur, tot plegat l'objectiu d'un passat esdevingut somni trencat. El canvi, comporta a l'enfons altres daltabaixos, que no podem considerar menys importants que els anteriors, com la debilitació fins a l'extrem dels valors espirituals de les persones, conreats socialment per les religions i altres associacions; representa un trasbals en els principis ètics de les diverses civilitzacions fruit del transcórrer generacional, i una ignorància i menyspreu de la presència i el paper de la cultura, etc

La realitat és la que és i els agents que mouen l'actualitat internacional són molt sòlids i estratègicament situats -potser amb peus de fang? La resposta la tenim les persones- i, per tant, i des de l'àmbit cultural, local i minúscul, només podem resistir els efectes de la maltempada amb capacitat de no confondre'ns i negar la realitat del moment., però refermant que el fet cultural no només ens permet l'adquisició de nous coneixements o bé posar de relleu fets del que conformen la nostra història, sinó que per damunt de tot constitueix la columna vertebral i la base de la identitat dels pobles, en aquest cas, referint-nos a la cultura catalana, sobre la qual descansen la nostra manera d'entendre la vida, i les nostres reaccions enfront dels reptes diaris.

Si aquesta situació, per si mateixa, ja constitueix motiu de preocupació i desànim per a la preservació de les cultures pròpies de les minories, en el cas de la nostra cultura, s'agreuja pels constants intents d'erosió causats per una administració centralista que, en la desconexió voluntària i interessada i ancorada en la manca de capacitat de reconeixement de la diversitat, malda per a la seva desaparició, sabent que això suposa la destrucció de la identitat que durant més d'un mil·lenni ha conformat la nostra realitat i que és la base del nostre futur. Els resultats últims que el centralisme cerca són la uniformitat i la negació dels fets diferencials, una uniformitat que pretén imposar els seus dictats i els seus interessos de tota mena.

Després de l'exposició d'un panorama preocupant, però no irreversible, és el moment de centrar-nos en la mostra de cultura que compon la present edició de Podall, i sense entrar en detallar cadascuna de les aportacions exposarem els grups temàtics que hi són presents. La **prehistòria** i la **història** encapçalen el ventall de continguts i donen pas a una matèria de suport indispensable per a la historiografia: l'**arxivística**, que posteriorment passa a la **geneologia**. La **llengua** i la **literatura**, així com el **pensament** i l'**espiritualitat**, són tractats, els darrers, mitjançant diverses col·laboracions i en el cas present emparades en el context artístic. La **geologia** i la pràctica de l'**espeleologia** ens endinsen a les captacions d'aigües potables i a vivències personals. Abans d'acabar els continguts i entrar en l'espai «Àgora» els temes són dedicats a la **tecnologia**, al **medi ambient** i a la **biologia**. «Àgora», l'espai monogràfic, plasma la dedicació plena del mestre Miquel Golobardes en un projecte d'escola humanista a Montblanc a inicis de la dècada dels quaranta, projecte frustrat per la imposició governamental i les deslleialtats. S'acaba el número amb la breu ressenya d'una peça del Museu, en aquest cas «la xeringa».

En relació al número 1 (2011), mostrem la nostra satisfacció per l'interès que ha desvetllat entre diversos col·lectius. A més a més de la pàgina web del Museu Arxiu, ha estat consultat en obert a les pàgines web de Dialnet, Tinet, i properament a Racó (Revistes Catalanes d'Accés Obert), les quals ofereixen unes elevades estadístiques de descàrregues i consultes.